

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.127/2020/6.

A tanács tagjai: Farkas Attila a tanács elnöke
Dr. Gáspár Mónika előadó bíró
Dr. Csőke Andrea bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Pap Gábor ügyvéd

Az I. rendű alperes:

Az I. rendű alperes képviselője: Kolozsvári & Waldmann Ügyvédi Iroda

A II. rendű alperes:

A II. rendű alperes képviselője: Uza Ügyvédi Iroda

A per tárgya: szerződés érvénytelensége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.419/2019/4. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Szegedi Törvényszék 11.P.20.152/2019/28. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak – felhívásra – 301.800 (háromszázegyezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A II. rendű alperes gépjárművásárlás finanszírozására 2008. július 2-án devizaalapú kölcsönszerződést kötött az I. rendű alperes jogelődjével, a L. Zrt.-vel (a továbbiakban: I. rendű alperes), amelyben az I. rendű alperes 2.500.000 Ft kölcsön folyósítását vállalta.

- [2]a kölcsönszerződés a havi törlesztőrészek összegét (38.788 Ft), esedékességét, az összes törlesztőrészlet összegét (3.257.352 Ft), a törlesztőrészek számát (84 db), a teljes hiteldíjmutatót (9,22%), a mértékadó devizanemet (CHF). A II. rendű alperes a kamatváltozás I. és a kamatváltozás II. (árfolyamváltozás) elszámolásának módjaként az ún. fix deviza konstrukciót választotta.
- [3] A kölcsönszerződés részévé vált az I. rendű alperes HIT/2006.05.31. számú üzletszabályzata, amelynek I.17. pontja a mértékadó devizanem, I.22. pontja a mértékadó árfolyam, I.25. pontja az árfolyamváltozás fogalommeghatározását tartalmazta. A VI.5. pont az adós nyilatkozataként rögzítette, hogy vállalja a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. Az üzletszabályzat előző rendelkezéseivel egyező tartalommal szolt a később hatályba lépett HITGd/2009.08.01. számú üzletszabályzat (I.17., I.22., I.23., VI.5. pontok).
- [4] A 2011. január 17-i adásvételi szerződéssel a felperes megvásárolta a II. rendű alperestől a kölcsönszerződéssel finanszírozott gépjárművet; vételárfizetési kötelezettségének a kölcsönszerződésből eredő tartozás átvállalásával tett eleget. Az adásvételi szerződés záradéka szerint az I. rendű alperes azzal a feltétellel járult hozzá a gépjármű tulajdonának átruházásához, hogy a felperes a gépjárműre opciós szerződést köt.
- [5] Az adásvételi szerződéssel megkötésével egyidejűleg a felperes és az alperesek tartozásátvállalás megnevezéssel szerződést, a felperes és az I. rendű alperes pedig kölcsönszerződés módosítása megnevezésű szerződést és öt évre opciós szerződést kötöttek egymással. A felperes – az I. rendű alperes hozzájárulásával – átvállalta a II. rendű alperes kölcsönszerződésből eredő tartozását, a később esedékessé váló fizetési kötelezettségen túl a tartozásátvállalás időpontjáig kiszámított árfolyamkülönbséget is magában foglaló 410.776 Ft összegre is kiterjedően. A megállapodás 8. pontja szerint a felperes nyilatkozott az alperesek közti kölcsönszerződés és az I. rendű alperes üzletszabályzata átvételéről, az azokban foglaltak magára nézve kötelező elismeréséről.
- [6] A szerződéskötéshez kapcsolódóan a felperes külön kockázatfeltáró nyilatkozatot írt alá, átvette az I. rendű alperes HITGd/2009.08.01. számú üzletszabályzatát, aláírta továbbá a Tájékoztató a túlzott eladósodottság kockázatairól címet viselő iratot. Az átvett tájékoztató iratok egyaránt tartalmazták a devizalapú hitelek kettős kockázati hatását; a forintban közölt havi fizetési kötelezettség kitettségét a kamatváltozáson felül a devizaárfolyamok változásának. A törlesztőrészek felüli fizetési kötelezettség keletkezhet, ha az adott deviza árfolyama az üzletszabályzat szerint megállapított mértékadó árfolyamhoz képest megemelkedik.
- [7] 2013. október 28-án az I. rendű alperes a kölcsönszerződést felmondta, egyúttal bejelentette vételi joggyakorlását.
- [8] Az I. rendű alperes a külön törvényen alapuló elszámolási kötelezettségének a tisztességtelen szerződési feltételekkel összefüggésben eleget tett, az elszámolás felülvizsgálatnak minősül. Az elszámolás kitért az induló ügyleti kamatláb adatára is (8,49%).

A felperes keresete és az alperesek ellenkérelme

- [9] A felperes módosított keresetében a kölcsönszerződés, a 2011. január 17-i tartozásátvállalás elnevezésű szerződés, valamint az opciós szerződés érvénytelenségének megállapítását és a szerződés érvényessé nyilvánításával az I. rendű alperes kötelezését kérte 2.317.551 Ft és járulékai, valamint a finanszírozott gépjármű törzskönyvének kiadására. Arra hivatkozott, hogy a kölcsönszerződés a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 213. § (1) bekezdés a), b), c) pontjai, 203. § (6) és (7) bekezdése alapján, a tartozásátvállalásra kötött megállapodás pedig az rHpt. 213. § (1) bekezdés a)-b) pontjai, (2) bekezdése és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 200. § (2) bekezdése, 205. § (3) bekezdése, 209. §-a szerint érvénytelen. Az opciós szerződés érvénytelenségét egyrészt annak járulékos jellegére, másrészt az opciós vételár meghatározásának hiányára alapította.

- [10] Az I. rendű alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A II. rendű alperes ellenkérelmében a perből való elbocsátását kérte.

Az első- és a másodfokú bíróság határozata

- [11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felek közti kölcsönszerződést az éves induló ügyleti kamat 8,49%-os mértékének meghatározásával érvényessé nyilvánította, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [12] Határozatának indokolása szerint a perbeli kölcsönszerződés érvénytelensége egyedül az rHpt. 213. § (1) bekezdése c) pontja alapján, az induló ügyleti kamat feltüntetésének hiánya miatt volt megállapítható. Az érvénytelenségi ok azonban kiküszöbölhető volt a szerződés adataiból kiszámítható és a felülvizsgált elszámolásban is megjelölt kamatmértékkel. A kölcsönszerződés módosításával összefüggésben megállapítható volt, hogy a felek megállapodásuk részévé tették az I. rendű alperes HITGd/2009.08.01. számú üzletszabályzatát, a felperes az átvállalt devizahitel kockázatáról megfelelő tájékoztatást kapott. Az opciós szerződés a vételárat kiszámítható módon határozta meg, sem ez okból, sem járulékos jellege miatt nem minősült érvénytelennek.
- [13] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [14] A jogerős ítélet indokolása szerint az ítélet tábla a fellebbezés korlátján belül az árfolyamkockázatról való tájékoztatás hiányát, ehhez kapcsolódóan az üzletszabályzat szerződés részévé válását, a THM-et és az opciós szerződést vizsgálta. Rámutatott, hogy a 2011. január 17-i háromoldalú megállapodással az eredeti kölcsönszerződés alanyai és a jogviszonyba belépő felperes között az rPtk.-ban nem szabályozott, de a bírói gyakorlatban elismert szerződésátruházás jött létre, amellyel a II. rendű alperes az engedményezésre és a tartozásátvállalásra vonatkozó szabályok együttes alkalmazásával teljes szerződéses pozícióját átengedte a felperes részére. A szerződésátruházással a szerződésből kilépő és a kötelemben maradó fél között a jogviszony megszűnt, a szerződésbe belépő harmadik személy a kilépő féllel azonos szerződéses pozícióba került. A szerződésátruházással járó alanyváltozás nem érintette sem a kölcsönszerződés érvényességét, sem a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek tartalmát, nem keletkezett új kölcsönszerződés sem, ebből következően a felperesnek nem kellett külön tájékoztatást kapnia az árfolyamkockázat viseléséről. Megállapítható ugyanakkor, hogy a 2011. január 17-i megállapodáshoz kapcsolódóan a felperes külön kockázatteltérő nyilatkozatot, valamint Tájékoztató a túlzott eladósodottság kockázatairól címet viselő iratot írt alá, tartalmukat – a korábban készült iratokon felül – megismerte. Az okiratokból kitűnik, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartási devizaneméhez képest súlyosan leértékelődhet, ami növeli a hátralévő tartozást, miáltal a tájékoztatás megfelel az Európai Unió Bírósága (továbbiakban: EUB) C-51/17. számú ítéletében megadott szempontrendszernek. Nem voltak ezért tisztességtelennek tekinthetők a kölcsönszerződés általános szerződéses feltételei, mivel a kapott tájékoztatásból kitűnt, hogy a forint gyengülése esetén a felperest a szerződéskötéskor kalkulálthoz képest többletfizetési kötelezettség terheli. Utalt az ítélet tábla a 2/2012. (XII. 10.) PK vélemény alapján a fogyasztótól elvárható szerződéses magatartásra a szerződési feltételeket tartalmazó okirat áttanulmányozása körében. A felperes azzal, hogy nem olvasta el a rendelkezésére bocsátott okiratokat, nem tanúsított elvárható magatartást, ami nem vezetett az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás hibájához.
- [15] A fellebbezésben foglaltakkal szemben megállapíthatónak találta a másodfokú bíróság azt is, hogy az I. rendű alperes üzletszabályzata részévé vált a felek megállapodásának. Kifejtette, hogy a vizsgált üzletszabályzat az rPtk. 205/A. § (1) bekezdése szerint általános szerződési feltételnek minősült, mivel azt az I. rendű alperes több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül előre határozta meg és a felek egyedileg nem tárgyalták meg. Az rPtk. 205/B. § (1) bekezdésében előírtak teljesültek: az általános szerződési feltételek megismerhetővé tételével és elfogadásával az üzletszabályzat részévé vált a perbeli kölcsönszerződésnek. A II. rendű alperes üzletszabályzatot elfogadó nyilatkozatát az egyedi szerződés rögzítette, amelyhez képest a 2011. január 17-i megállapodás nem eredményezett változást. A felperesnek a szerződésátruházás

ismertetett jellemzői mellett nem kellett külön elfogadnia a szerződés részét jelentő általános szerződési feltételeket, ugyanakkor 2011. január 17-én a tartozásátvállalás nevet viselő okirat 8. pontjában nyilatkozott az üzletszabályzat átvételéről, megismeréséről és az abban foglaltak elfogadásáról, az új üzletszabályzatot aláírta. Abból a tényből, hogy a felperes a HITGd/2009.08.01. számú üzletszabályzatot aláírta, egyfelől következett, hogy ettől az időponttól a kölcsönszerződésből eredő jogokat, kötelezettségeket az új üzletszabályzat szerint kell megítélni. Az aláírás ténye ezen felül közömbössé tette a perben, hogy az okirat egyszerű vagy teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősült.

- [16] A kölcsönszerződés meghatározta a THM éves százalékos mértékét, ennél fogva megfelelt az rHpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjában írtaknak; a mutató esetleges téves meghatározása a szerződés megtámadására adott volna alapot. Az EUB előtt C-621/17. számon indult előzetes döntéshozatali eljárás a THM kérdését nem érinti, ezért az ügy elbírálása szempontjából nem bírt jelentőséggel.
- [17] A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú ítélet indokait az ügyleti kamat éves százalékos értéke meghatározásával kapcsolatban. Az opciós szerződés 12. pontját illetően kiemelte, hogy érvénytelenségének nem volt ügydöntő jelentősége, mivel az I. rendű alperes a vételi joga gyakorlására nem jelölt ki más személyt, az adott kikötés nem vezetett volna a szerződés egészének érvénytelenségéhez. Az I. rendű alperes – az opciós vételár kellő meghatározottsága mellett és a kikötött határidőn belül – gyakorolta vételi jogát; vételi joggyakorlásával a törzskönyv birtokban tartására a létrejött adásvételi szerződés alapján jogosult, kiadására nem köteles.

Felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

- [18] A felperes felülvizsgálati kérelmében – tartalmilag – a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetnek helytadó döntés meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság utasítását kérte új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára.
- [19] Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet az rPtk. 200. §-ába, 205. §-ába, 205/B. §-ába, 209-217. §-aiba, 373. §-ába, 374. §-ába, 375. §-ába, az rHpt. 203. §-ába, 210. §-ába, 213. §-ába és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban rPp.) 174. § (1) bekezdésébe, 221. § (1) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő.
- [20] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást az rPp. hivatkozott rendelkezésének megsértésével állapította meg, nem tett eleget indokolási kötelezettségének a felperes személyes meghallgatása, az általa tett bizonyítási indítványok, az egyes okiratok mellőzése, valamint a tanúvallomások értékelése körében. Állította, hogy a felperes előadásán túl a II. rendű alperes nyilatkozata, valamint **E.A.** és **S.J.** tanúvallomása egyaránt alátámasztotta, hogy a felperes nem kapott kellő tájékoztatást az árfolyamkockázat viseléséről.
- [21] Téves az üzletszabályzat értékelése is, mivel az nem azonosítható az ÁSZF-fel. Állította, hogy a szerződés teljes bizonyító erejű magánokirati jellege nélkül, a tanúk együttes jelenléte hiányában nem vált részévé az üzletszabályzat a felek szerződésének [rPtk. 205/B.], az abban foglaltak nem fogadhatók el, ebből következően téves a szerződés megfeleltetése az EUB C-51/17. számú ítéletének. Álláspontja szerint ezért önmagában az üzletszabályzat átvételének igazolásával nem bizonyított sem az üzletszabályzat, sem pedig a megfelelő tájékoztatás megtörténte; a tisztességtelenség kérdése egyedül a felek közti szerződés alapján volt megítélhető a perben. Utalt a 2018. december 20-i iratára, továbbá a Kúria devizahiteles érvénytelenségi perek jogalkalmazási kérdéseit vizsgáló konzultációs testületének a 2019. április 10-i üléséről kiadott tájékoztatóra. Állította, hogy számára az árfolyamkockázat viselése a szerződés egyes rendelkezéseiből csak kikövetkeztethető volt, a szerződés nem tartalmazott utalást sem a fogyasztót érintő kockázatokra, azok számára jelentős gazdasági következményeire, ami a szerződés érvénytelenségéhez vezet.
- [22] A THM meghatározott jellegével összefüggésben [rHpt. 213. § (1) bekezdés b) pont] a C-621/17. ügyszámon indult – álláspontja szerint a jogvita előkérdésének minősülő – előzetes döntéshozatali eljárásra hivatkozott.

- [23] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen a felülvizsgálati eljárásban érvényesülő értékhatárkorlát szabálya miatt a felülvizsgálati kérelem hivatalból történő elutasítását, érdemben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Egyetértett a jogerős ítélet indokaival, amelyhez kapcsolódóan kiemelte az üzletszabályzat IV.6., I.23., I.25.b. pontját, a felperes részéről a tartozás átvállalásakor aláírt külön dokumentumokat.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [24] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az ott megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.
- [25] A felülvizsgálati ellenkérelemre tekintettel elsőként azt rögzíti a Kúria, hogy a felülvizsgálati kérelem nem esett az értékhatártól függő kizárás hatálya alá [rPp. 271. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati pertárgyértéket nem egyedül az érvénytelenség felperes által alkalmazni kért jogkövetkezménye – az érvényessé nyilvánítással megjelölt 2.317.551 Ft marasztalási összeg – adta; a jogerős ítélet egészét támadó felülvizsgálati kérelem miatt figyelembe kellett venni ezen felül a keresettel érvényesített további, a törzskönyv kiadására irányuló – meg nem határozható perértékű – kereseti kérelmet is, miáltal a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték nem volt a hárommillió forintos értékhatárkorlát alattinak tekinthető.
- [26] A felülvizsgálati kérelem hivatkozásával ellentétben nem vezet az indokolási kötelezettség megsértéséhez, amennyiben a bíróság valamely a perben releváns kérdés megítélése során azokat a bizonyítékokat – jellemzően okiratokat – emeli ki ítéletében a bizonyítás eredményéből, amelyek bizonyító erejét a többi, kevésbé meggyőző vagy a perben értékelhető tartalmat nem hordozó bizonyítékkal szemben elfogadja és azokra idevágó döntését alapítja. Olyan tényállási elemre nézve, amely okirattal bizonyítható, az rPp. külön szabállyal el is ismeri az egyéb, így a tanúbizonyítás mellőzésének lehetőségét [rPp. 221. § (1) bekezdés, 193. §]. Amennyiben adott ügyben megállapítható az árfolyamkockázat viselésével összefüggésben a fogyasztó részére írásban adott tájékoztatás megtörténte és tartalma, a bíróság jogszabálysértés nélkül teszi félre a szerződő felek között szóban lezajlott – az írásbeli tájékoztatás jelentőségét nem érintő, annak tartalmát le nem rontó – egyeztetés és az idetartozó bizonyítékok értékelését.
- [27] Az ügy érdemét tekintve megállapította a Kúria, hogy az ügyben eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül következtettek a vizsgált üzletszabályzat jelentőségére, részévé válására a felek megállapodásának, továbbá arra is, hogy a perbeli kölcsönszerződéssel kapcsolatban áttekinthetően, világos és érthető tartalommal jelentek meg az árfolyamkockázat összefüggései a fogyasztó számára.
- [28] A felülvizsgálati kérelem érvelésétől eltérően az rPtk. 205/B. §-ának ügyben releváns (1) bekezdése ahhoz, hogy az egyik szerződő fél által kidolgozott általános szerződési feltétel [205/A. § (1)-(3) bekezdés] részévé váljon a szerződő felek megállapodásának, tartalmának megismerését és elfogadását követeli meg a másik fél részéről. Mindez a kölcsönszerződés megkötésekor a II. rendű alperesnek a 2008. július 2-i kölcsönszerződésben foglalt nyilatkozatával, a 2011. január 17-i szerződésátruházás alkalmával pedig a felperesnek az általa nem vitásan aláírt megállapodás 8. pontjában tett nyilatkozatával, továbbá az általa átvett üzletszabályzat külön aláírásával igazoltan teljesült az ügyben. A felperes álláspontjával szemben, a magánokirat külön alakíságának joghatása – a kötelező alakszerűség jelen ügyben nem irányadó szabályától eltekintve (rPtk. 217. §) – eljárásjogi [rPp. 196. § (1) bekezdés a)-g) pontok], nem pedig anyagi jogi jellegű. A teljes bizonyító erejű magánokirat jelentőséget a perben valamely nyilatkozat vagy szerződés adott esetben vitás megtétele (aláírása) esetén a bizonyító erő szabályozásán keresztül kap. Jelen perben azonban nem volt kérdéses az ügyben releváns és vizsgált okiratok aláírása: a felperes részéről a szerződéses nyilatkozatok megtétele, részére a feltételek megismerésének biztosítása. A felperes szerződéses jogállását, jogait és kötelezettségeit az általa megtett nyilatkozatok, az általa megismert és kötelezőnek elfogadott szerződés tartalma szerint kellett megítélni (rPtk. 198. §).

- [29] Az árfolyamkockázat viselésének szabályozását illetően leszögezi a Kúria, hogy a kölcsönszerződésben foglalt szerződési feltételekben szereplő, az adós fizetési kötelezettségét szabályozó kikötések átláthatóságának, vagyis annak megítélése során, hogy az árfolyamkockázat mibenlétéről a fogyasztó megfelelő tartalmú tájékoztatást kapott-e a szerződéskötéskor – a 2/2014. PJE jogegységi határozat, valamint az EUB C-186/16. számú ügyben hozott ítéletének indokolásából is kitűnően – a felek közti szerződés szövegén túl jelentősége van a pénzügyi intézmény részéről egyéb úton nyújtott, külön tájékoztatásnak is [rPtk. 205. § (3) bekezdés, 209. § (1) és (2) bekezdés]. A megkötött kölcsönszerződés vonatkozó szabályozása mellett helyesen értékelték az ügyben eljáró bíróságok a kockázatteltáró nyilatkozatot és a túlzott eladósodottság kockázatairól adott külön tájékoztatót, amelyeket érdemben – tartalmuk lényegét tekintve – a felülvizsgálati kérelem nem is érintett.
- [30] A felperes által aláírt kockázatteltáró nyilatkozat kitért a devizaalapú konstrukcióval járó árfolyamkockázat ismertetésére, az árfolyamveszteség, árfolyamnyereség kérdésére, a negyedéves elszámolás és az ún. havi fix konstrukció eltérésére. Tartalmazta az irat, hogy devizaalapú konstrukcióban az adós által választott devizanemben meghatározott összeg az adós tartozása; a forintban kifejezett havi törlesztőrészletek tájékoztató jellegűek, változnak a kamatváltozás következtében, továbbá a mindenkori devizaárfolyam függvényében az üzletszabályzatban meghatározottak szerint. Árfolyamkülönbözet keletkezik – és azzal a mértékadó árfolyam, valamint az esedékesség napján jegyzett deviza-forint eladási árfolyam eltérése esetén számolni kell –, ha az adott deviza forinthez viszonyított árfolyama változik az üzletszabályzat rendelkezései szerint meghatározott mértékadó árfolyammal szemben. Az árfolyamkülönbözet lehet a fogyasztó számára kedvező (árfolyamnyereség) és kedvezőtlen (árfolyamveszteség) egyaránt; utóbbi esetben az adott deviza árfolyamemelkedésével a törlesztőrészleten felül plusz fizetési kötelezettség keletkezik. Az árfolyam- és a kamatváltozás lehetséges elszámolási módjai a negyedéves elszámolás és a havi fix konstrukció: előbbi esetében a havi díjak összegének módosulásával, háromhavonta történik a kamatváltozás hatásának, valamint a megelőző három hónap árfolyamváltozásainak elszámolása; havi fix konstrukcióban a kamat- és az árfolyamváltozás elszámolása nem a hátralévő díjak havi összegének, hanem a szerződés futamidejének változtatásával történik, ami a díjakban fizetett tőke és kamat arányának módosulásával jár. A kockázatteltáró nyilatkozaton túl a túlzott eladósodottságról adott tájékoztató irat is utalt a kettős kockázati hatásra: devizaalapú hitelek törlesztőrészletét jelentősen befolyásolhatja – a külföldi deviza kamatszintjének változása mellett – a forint/deviza árfolyama is; az árfolyam megváltozásával a törlesztőrészlet azzal megegyező mértékben változik (pl.: 10%-os leértékelődés önmagában 10%-os törlesztőrészlet emelkedést jelent) minden más tényező (kamatt, kezelési költség) változatlansága mellett. Kitért az irat egyúttal a törlesztésre fordítható jövedelem váratlan csökkenésének lehetőségére is.
- [31] Mindebből következően egyetértett a Kúria a jogerős ítélet álláspontjával, hogy a kölcsönszerződés vizsgált kikötései, a kockázatteltáró nyilatkozatban és a külön okiratban adott tájékoztatás a külföldi devizában való finanszírozás kockázatairól, valamint az árfolyamkockázat viselésének a szerződés VI.5. pontjában kiemelt vállalása alapján – figyelembe véve a szerződés további feltételeit, idetartozóan a folyósított kölcsön és az adós fizetési kötelezettségének devizanemét, átváltási és elszámolási szabályait [mértékadó devizanem (I.17.), mértékadó árfolyam (I.22.), árfolyamváltozás (I.23.), havi fix konstrukció (XII.)] – a felperes – az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó mércéjén keresztül – nemcsak azt vehette számításba, hogy a perbeli kölcsönszerződéshez kapcsolódik árfolyamkockázat, de fel kellett ismernie annak konkrét lényegét, mibenlétét, a fizetési kötelezettségére gyakorolt hatását, továbbá azt, hogy kockázatviselésének nincs felső határa, az korlátlan. A korlátlan árfolyamkockázat viselésére vonatkozóan az I. rendű alperes részéről nyújtott tájékoztatás teljesítette a világos és érthető megfogalmazás, illetve az átláthatóság követelményét, ebből következően nem volt megállapítható a keresettel támadott főszozolgáltatást megállapító szerződéses kikötés tisztességtelensége [rPtk. 205. § (3) bekezdés, 209. §

(1) és (2) bekezdés; 2/2014. PJE jogegységi határozat, 6/2013. PJE jogegységi határozat, EUB C-186/16. számú ítélet, EUB C-51/17. számú ítélet].

- [32] Tévesen utalt a felperes a THM-mel összefüggésben a C-621/17. ügyszámú, egyébként 2019. október 3-án befejezett előzetes döntéshozatali eljárás jelentőségére az ügyben. Az EUB a hivatkozott előzetes döntéshozatali eljárásban nem a THM-et illetően, hanem a kezelési költség és a folyósítási jutalék meghatározottságával összefüggésben értelmezte a 93/13/EGK irányelvet. A Kúria ítélezési gyakorlatában a THM téves szerződéses megjelölése nem vezet a kölcsönszerződés érvénytelenségéhez, hanem a felek elszámolására tartozó kérdés.
- [33] A kifejtettek értelmében a Kúria az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [34] Az eredménytelen felülvizsgálati kérelem alapján a felperes köteles megfizetni az I. rendű alperes áfával növelt ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségét, valamint az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket [rPp. 270. § (1) bekezdés, 78. § (1) bekezdés, 1990. évi XCIII. törvény 59. § (1) bekezdés, 74. § (3) bekezdés, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés]. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a kifejtett ügyvédi tevékenység figyelembevételével a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdései, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján határozta meg.
- [35] A Kúria a határozatát tárgyaláson hozta meg.

Budapest, 2020. október 27.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Csőke Andrea s.k. bíró

A kiadmány hitelül: